

Matryca stawek VAT

W tym miejscu znajdziesz informacje dotyczące nowej matrycy stawek VAT, w tym m.in. o: zmianach w klasyfikacji towarów i usług na potrzeby VAT, uproszczeniu systemu stawek VAT i WIS

📅 28.11.2023

1 listopada 2019 r. weszły w życie przepisy ustawy wprowadzającej m.in. nową matrycę stawek VAT oraz wiążącą informację stawkową (WIS) (ustawa z dnia 9 sierpnia 2019 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw - Dz. U. poz. 1751 z późn. zm.).

Nowa matryca stawek VAT miała być stosowana od **1 kwietnia 2020 r.**, **jednakże termin ten został przesunięty na 1 lipca 2020 r.**

Z dniem 31 marca 2020 r. weszły w życie przepisy ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 568, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą z dnia 31 marca 2020 r. COVID-19”, m.in. w zakresie przesunięcia terminu stosowania tzw. nowej matrycy stawek VAT. W efekcie nowe zasady stosowania stawek podatku VAT wprowadzone ww. ustawą z dnia 9 sierpnia 2019 r., które miały obowiązywać od 1 kwietnia 2020 r., są stosowane od 1 lipca 2020 r. (art. 63 tej ustawy).

Już od 1 listopada 2019 r. są stosowane nowe przepisy dotyczące stawek podatku VAT dla wydawnictw książkowych, nut, map i wydawnictw prasowych.

Co obejmuje ustawa wprowadzająca tzw. matrycę stawek VAT:

1. zmianę klasyfikacji towarów i usług na potrzeby VAT
2. uproszczenie systemu stawek VAT
3. wprowadzenie wiążącej informacji stawkowej (WIS)
4. zmiany w systemie ryczałtowym dla rolników

Zmiana klasyfikacji towarów i usług na potrzeby VAT

Stosowany do 30 czerwca 2020 r. system stawek VAT – oparty na Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług z 2008 r. – był systemem rozbudowanym i skomplikowanym (duża liczba pozycji w załącznikach zawierających wykazy towarów objętych stawkami obniżonymi oraz liczne wyłączenia z grupowań PKWiU (ex)). Był on często krytykowany za **brak wiążącej mocy opinii klasyfikacyjnych wydawanych przez GUS**.

Nowa matryca to zmiana sposobu identyfikowania towarów i usług na potrzeby VAT i odejście od stosowania Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług (PKWiU 2008) na rzecz:

- **Nomenklatury scalonej (CN)** albo **Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (PKOB) w zakresie towarów** oraz
- aktualnej **Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług (PKWiU 2015) w zakresie usług** oraz od 1 stycznia 2021 r. również w zakresie towarów (na przykład na potrzeby stosowania mechanizmu podzielonej płatności - szerzej patrz część „Wiążąca Informacja Stawkowa (WIS)”).

Co to jest Nomenklatura scalona (CN)?

Nomenklatura scalona (ang. Combined Nomenclature, CN) to usystematyzowany wykaz towarów, który pozwala na sklasyfikowanie towarów dla potrzeb obrotu międzynarodowego, statystyk handlu zagranicznego Unii Europejskiej oraz obrotu wewnątrzspółnotowego. Nadzór nad Nomenklaturą scaloną (CN) sprawuje Komisja Europejska, która każdego roku publikuje jej nową wersję. Nomenklatura scalona jest ośmiocyfrowym rozwinięciem Zharmonizowanego Systemu Określenia i Kodowania Towarów (HS), opracowanego przez Światową Organizację Celną. Na poziomie sześciu cyfr jest zbieżna z nomenklaturą HS. Nomenklatura scalona dzieli się na sekcje, działy, pozycje i podpozycje. Oprócz wykazu towarów zawiera również przepisy wstępne, uwagi do sekcji i działów oraz przypisy odnoszące się do podpozycji CN. Nomenklatura scalona dostępna jest w [Przeglądarce Taryfowej](#), zamieszczonej na stronach internetowych Ministerstwa Finansów.

(strona internetowa: www.puesc.gov.pl zakładka: Taryfa celna i zakładka: Przeglądarka taryfowa).

Uproszczenie systemu stawek VAT

Założenia

Nowe rozwiązania przewidują uproszczenie matrycy stawek w celu zapewnienia przejrzystości systemu i prostego stosowania przepisów w tym zakresie. Konsekwencją zmian jest pewna modyfikacja zakresu stawek obniżonych. Zmiany zakresu stawek obniżonych są bowiem nieuchronną konsekwencją różnej budowy oraz systematyki CN i PKWiU.

Nowa matryca opiera się na następujących założeniach:

1. **Objęcie jedną stawką w jak największym stopniu całych grup towarowych** – całych (w miarę możliwości) działów CN. Oznacza to istotne zmniejszenie liczby pozycji w nowych załącznikach nr 3 i nr 10 do ustawy o VAT (Dz. U. z 2021 r. poz. 685, z późn. zm.), które zawierają wykazy towarów i usług opodatkowanych według stawek odpowiednio 8% i 5%.

Przykładowo – przy założeniu, że stawki obniżone mają przede wszystkim zastosowanie do produktów żywnościowych – stawką w wysokości 5% są objęte całe działy CN (wszystkie towary sklasyfikowane w danym dziale):

- 02 – Mięso i podroby jadalne,

- 04 – Produkty mleczarskie; jaja ptasie; miód naturalny; jadalne produkty pochodzenia zwierzęcego, gdzie indziej niewymienione ani niewłączone,
- 07 – Warzywa oraz niektóre korzenie i bulwy, jadalne,
- 08 – Owoce i orzechy jadalne; skórki owoców cytrusowych lub melonów, itd.

2. **Generalne obniżenie stawek** („równanie w dół”) – taką zasadę przyjęto w przypadku konieczności zmiany stawki na dane towary.

3. Zrównoważenie efektu uproszczenia matrycy **podwyżkami stawek na wybrane (ale nieliczne) towary**.

Efekt - uproszczenie systemu stawek obniżonych VAT

Przykładowo:

- **pieczywo** – do 30 czerwca 2020 r. stawka VAT dla pieczywa zależała od daty minimalnej trwałości lub terminu przydatności do spożycia. Jeśli data ta nie przekraczała 14 dni to stawka wynosiła 5%, ale gdy przekraczała 14 dni – stosowało się stawkę 8%. W nowej matrycy stawek VAT pieczywo (sklasyfikowane w dziale CN 19 Przetwory ze zbóż, mąki, skrobi lub mleka; pieczywa cukiernicze) każdego rodzaju i niezależnie od daty trwałości czy przydatności do spożycia jest objęte stawką 5%.
- **ciastka** – podobnie jak przy pieczywie, stawka była zależna od daty minimalnej trwałości lub terminu przydatności do spożycia. Jeśli data ta lub termin nie przekraczały 45 dni, stawka wynosiła 8%, gdy przekraczały – stawka wzrastała do 23%. W nowej matrycy stawek VAT ciastka (sklasyfikowane w dziale CN 19 Przetwory ze zbóż, mąki, skrobi lub mleka; pieczywa cukiernicze) każdego rodzaju i niezależnie od daty trwałości czy przydatności do spożycia są objęte stawką 5%.
- **owoce** – do 30 czerwca 2020 r. większość owoców była opodatkowana stawką 5%, stawka 8% miała zastosowanie do owoców tropikalnych, cytrusowych i podzwrotnikowych. W nowej matrycy stawek VAT wszystkie owoce (sklasyfikowane w dziale CN 08 Owoce i orzechy jadalne; skórki owoców cytrusowych lub melonów) są objęte stawką 5%.

Efektom przyjętych założeń przy budowie nowego systemu stawek VAT (oraz przy świadomości całkowicie odmiennej budowy i systematyki klasyfikacji stosowanej dotychczas do celów podatku VAT PKWiU 2008 oraz CN) jest zmiana stawek na niektóre towary – przyjęcie zasady stosowania jednej stawki dla całych działów CN oznaczać może podwyższenie stawki dla danego towaru lub obniżenie dla innego towaru. Zatem zmiana stawek dla pojedynczych towarów, w przypadku zmiany sposobu identyfikowania towarów i zastosowanie do tego celu nowej klasyfikacji, była nieunikniona.

Obniżki i podwyżki stawek - przykłady

Obniżenie stawki VAT:

- **owoce tropikalne i cytrusowe**, niektóre orzechy (np. migdały, pistacje) – z 8% do 5%,
- **pieczywo** o terminie przydatności do spożycia lub minimalnej trwałości przekraczającej 14 dni z 8% do 5%,
- **wyroby ciastkarskie** - z 8% lub 23% - w zależności od terminu przydatności do spożycia lub minimalnej trwałości – do 5%,

- **zupy, buliony, żywność homogenizowana** – w tym również dietetyczne środki spożywcze specjalnego przeznaczenia medycznego – z 8% do 5%,
- **musztarda, niektóre przyprawy przetworzone** (np. pieprz, gałka muszkatołowa, tymianek) – z 23% do 8%,
- **produkty dla niemowląt i dzieci** tj. żywność przeznaczona dla niemowląt i małych dzieci, **smoczki, pieluszki oraz foteliki samochodowe** – z 8% do 5%,
- **artykuły higieniczne** (podpaski, tampony higieniczne, pieluchy) – z 8% do 5%,
- już od 1 listopada 2019 r. **e-booki, e-prasa, w tym np. audiobooki ściągane przez internet**, książki nieoznaczone symbolem ISBN oraz gazety, czasopisma nieoznaczone ISSN - z 23% do 5% dla wydawnictw książkowych oraz czasopism regionalnych i lokalnych drukowanych, na dyskach, płytach itp. i 8% dla wydawnictw prasowych.

Z uwagi jednak na zaproponowane obniżki stawek dla produktów niezbędnych do zaspokojenia podstawowych potrzeb człowieka oraz konieczność zachowania pewnej równowagi budżetowej konieczne było **punktowe podwyższenie stawek podatku** dla niektórych towarów, na przykład na:

- **homary i ośmiornice oraz inne skorupiaki, mięczaki i bezkręgowce wodne (m.in. kraby, langusty, krewetki, ostrygi, małże, ślimaki)** oraz przetwory z nich, **kawior** oraz namiastki kawioru, jak również sprzedawane w różnego rodzaju placówkach gastronomicznych posiłki, których składnikiem są ww. produkty – z 5% i 8% do 23%,
- **lód** – używany do celów spożywczych i celów chłodniczych – z 8% do 23%,
- **czasopisma specjalistyczne**, z wyjątkiem czasopism regionalnych i lokalnych drukowanych, na dyskach, płytach itp. (dla których utrzymuje się stawkę 5%) – z 5% do 8%,
- **drewno opałowe** – z 8% do 23%.

Tak jak dotychczas 8% stawką opodatkowane są zasadniczo:

- towary i usługi zwykle wykorzystywane w **produkcji rolniczej** (m.in. zwierzęta gospodarskie, nawozy i środki ochrony roślin, sznurek do maszyn rolniczych),
- **wyroby medyczne, produkty lecznicze, środki odkażające**,
- **usługi związane z kulturą, sportem, rekreacją, transport osobowy, roboty konserwacyjne, czy usługi w zakresie gastronomii**,
- **usługi uzdatniania i dostarczania wody mieszkańcom** za pośrednictwem sieci wodociągowych lub poza systemem sieciowym np. beczkowozami, cysternami, usługi odprowadzania i oczyszczania ścieków oraz zagospodarowanie odpadów.

Dodatkowo, od 31 sierpnia 2020 r. **stawką 8%** są objęte następujące towary:

- nasienie zwierząt objętych stawką obniżoną 8% (tj. m.in. bydła, świń, kóz i owiec – poz. 7 załącznika nr 3 do ustawy o VAT) oraz 5% (tj. ryb – poz. 2 załącznika nr 10 do ustawy o VAT),
- urządzenia komputerowe do pisma Braille'a (dla ociemniałych),
- maszyny do pisania dla niewidomych,
- maszyny poligraficzne do pisma Braille'a,
- urządzenia do zapisywania i odczytywania tekstów w alfabecie Braille'a.

Zmiany te wprowadzono nowelizacją z dnia 28 sierpnia 2020 r. (Dz. U. poz. 1487) rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 marca 2020 r. w sprawie towarów i usług, dla których obniża się stawkę podatku od towarów i usług, oraz warunków stosowania stawek obniżonych (Dz. U. poz. 527, z późn. zm.).

Wiążąca Informacja Stawkowa (WIS)

Aby ułatwić podatnikom stosowanie przepisów dotyczących stawek VAT (w szczególności przyporządkowanie stawki VAT do danego towaru lub usługi) oraz aby zapewnić im stosowną ochronę wprowadzono **wiązącą informację stawkową (WIS)**.

O WIS można występować już od 1 listopada 2019 r., chociaż WIS dotyczą zasadniczo stanu prawnego, który obowiązuje od 1 lipca 2020 r. (tylko WIS w zakresie wydawnictw książkowych, nut, map i wydawnictw prasowych dotyczą stanu prawnego obowiązującego od 1 listopada 2019 r.).

Takie rozwiązanie umożliwiło zapoznanie się przez podatników z nowym systemem i wcześniejsze otrzymanie istotnych dla nich informacji nt. opodatkowania towarów i usług w nowym stanie prawnym.

Uwaga! Na stronie Krajowej Informacji Skarbowej znajdziesz [informacje szczegółowe dotyczące procedury wydawania WIS](#).

Co to jest WIS?

WIS jest nową instytucją, która ułatwia podatnikom stosowanie przepisów dotyczących stawek podatku VAT oraz zapewnia im w tym zakresie odpowiednią ochronę.

Jest to decyzja wydawana przez Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej.

Co określa WIS?

WIS zawiera opis towaru albo usługi, ich odpowiednią klasyfikację - Nomenklatura scalona (CN) albo Polska Klasyfikacja Obiektów Budowlanych (PKOB) albo Polska Klasyfikacja Wyrobów i Usług (PKWiU) – dla towarów, Polska Klasyfikacja Wyrobów i Usług (PKWiU) – dla usług - oraz właściwą stawkę podatku VAT (art. 42a ustawy o VAT).

WIS określa klasyfikację towaru według: CN (odpowiedni dział, pozycja, podpozycja lub kod CN) albo według PKOB (sekcja, dział, grupa lub klasa) albo towaru lub usługi według PKWiU (dział, grupa, klasa, kategoria, podkategoria lub pozycja), niezbędną do określenia stawki VAT. Poziom szczegółowości klasyfikacji jest zatem uzależniony od tego, jak szczegółowym symbolem posługuje się ustawa o VAT (art. 42a pkt 2 ustawy o VAT). Jeśli na przykład ustawa o VAT wymienia dwucyfrowy numer działu CN, WIS określa taki właśnie dział CN dla towaru.

Przykład: Chleb chrupki jest klasyfikowany w dziale CN 19 – Przetwory ze zbóż, mąki, skrobi lub mleka; pieczywa cukiernicze, w kodzie CN 1905 10 00. Cały dział CN 19 został wymieniony w poz. 12 załącznika nr 10 do ustawy o VAT. Oznacza to, że wszystkie produkty objęte tym działem (w tym również chleb chrupki) są objęte stawką 5%.

WIS zatem w takim przypadku będzie zawierała:

- opis towaru – chleb chrupki (na podstawie opisu przedstawionego przez podatnika we wniosku, np. w zakresie składu czy sposobu produkcji),
- klasyfikację towaru – CN 19,
- stawkę VAT – 5%.

W przypadku, gdy stawka podatku VAT nie jest uzależniona od zaklasyfikowania danego towaru lub usługi do odpowiedniej klasyfikacji (CN albo PKOB albo PKWiU), ale od spełnienia definicji (opisu) zawartej w odpowiednim przepisie ustawy o VAT lub pozycji załącznika do ustawy o VAT, przedmiotem postępowania zakończonym wydaniem WIS jest ustalenie, czy opisany przez podatnika towar lub usługa spełnia tę definicję.

Otrzymana przez podatnika WIS może być również przez niego wykorzystywana na potrzeby stosowania przepisów ustawy o VAT oraz przepisów wykonawczych wydanych na jej podstawie innych niż dotyczące określenia właściwej stawki podatku – np. interpretacja przepisów w zakresie zwolnienia z obowiązku stosowania kas rejestrujących, stosowania mechanizmu podzielonej płatności, czy też zakresu zwolnienia od podatku określonego w art. 113 ust. 1 i 9 ustawy o VAT itd. – o stosowaniu których przesądza odpowiednie sklasyfikowanie towaru/usługi według stosownej klasyfikacji (art. 42b ust. 4 ustawy o VAT).

Do 31 grudnia 2020 r. nie było możliwe wydanie WIS zawierającej klasyfikację towaru według innej niż CN albo PKOB klasyfikacji. Ponieważ jednak przepisy ustawy o VAT przewidują klasyfikowanie towarów według klasyfikacji PKWiU (np. w załączniku nr 15), umożliwiono otrzymywanie przez podatników WIS również dla towarów, które klasyfikowane są według PKWiU.

Ustawą z dnia 27 listopada 2020 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2419) – dalej: „ustawa zmieniająca z 27 listopada 2020 r.” – wprowadzono modyfikację zgodnie z którą od 1 stycznia 2021 r. możliwe jest wydawanie WIS również na towary klasyfikowane wg PKWiU (art. 42a pkt 2).

Wprowadzone regulacje mają zastosowanie również do postępowań w sprawie wydania WIS wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy zmieniającej z 27 listopada 2020 r., tj. w odniesieniu do wniosków o wydanie WIS, które zostały złożone przed 1 stycznia 2021 r. (art. 7 tej ustawy).

Jeżeli podatnik będzie zainteresowany wykorzystaniem WIS w takich właśnie celach, po wskazaniu we wniosku o wydanie WIS stosownego przepisu w zakresie VAT, otrzyma WIS, w której towar lub usługa zostaną sklasyfikowane na takim poziomie szczegółowości, jakim posługuje się konkretny przepis prawa.

Przykład: Podatnik sprzedający m.in. biżuterię artystyczną z XIX wieku chce wykorzystać WIS do celów związanych ze stosowaniem przepisów dotyczących zwolnienia podmiotowego (art. 113 ust. 1 i ust. 9 ustawy o VAT). Załącznik nr 12 do ustawy o VAT zawierający katalog towarów, do których nie ma zastosowania zwolnienie podmiotowe od podatku VAT wymienia w poz. 3:

Antyki o wieku przekraczającym 100 lat – wyłącznie biżuteria artystyczna – ex CN 9706 00 00.

WIS zatem w takim przypadku będzie zawierała:

- opis towaru – biżuteria artystyczna z XIX wieku (na podstawie opisu przedstawionego przez podatnika we wniosku),
- klasyfikację towaru – CN 9706 00 00,
- stawkę podatku – 23%,
- wskazanie, że klasyfikacja została wydana dla celów stosowania art. 113 ust. 1 i ust. 9 ustawy o VAT.

Podatnik, który otrzyma taką WIS będzie pewien, że sprzedając tę konkretną (będącą przedmiotem WIS) biżuterię nie może korzystać ze zwolnienia od podatku VAT.

WIS dotyczy 1 towaru albo 1 usługi, albo 1 świadczenia złożonego (składającego się z kilku towarów lub usług).

Wniosek o wydanie WIS może zatem dotyczyć wyłącznie:

- 1 towaru, albo
- 1 usługi, albo
- 1 świadczenia składającego się z kilku towarów lub usług, które w ocenie wnioskodawcy razem składają się na jedną czynność podlegającą opodatkowaniu (świadczenie złożone) (art. 42b ust. 5 pkt 2 ustawy o VAT).

Tym samym wnioskodawca składając wniosek (WIS-W) może wybrać (zaznaczyć na formularzu) wyłącznie jedną z ww. możliwości.

Kto może wystąpić o wydanie WIS?

WIS jest wydawana na wniosek (art. 42b ust. 1 ustawy o VAT):

1. podatnika posiadającego numer identyfikacji podatkowej (NIP),
2. innego podmiotu niż wyżej wymieniony, dokonującego lub zamierzającego dokonywać czynności, które są objęte WIS,
3. zamawiającego w rozumieniu ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. poz. 2019 r., z późn. zm.) – w zakresie mającym wpływ na sposób obliczenia ceny w związku z udzielanym zamówieniem publicznym.

W przypadku zamawiającego – do 31 grudnia 2020 r. pojęcie to było definiowane poprzez odwołanie do obowiązującej wtedy ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1843). W związku jednak z wejściem w życie od 1 stycznia 2021 r. nowej ustawy Prawo zamówień publicznych odpowiednio został dostosowany przepis ustawy o VAT (ustawą z dnia 30 marca 2021 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw – Dz.U. z 2021 r. poz. 694). Nowe odwołanie do Prawa zamówień publicznych stosowane jest od 1 stycznia 2021 r.

Zgodnie z art. 42b ust. 3 ustawy o VAT wnioskodawca występujący o wydanie WIS składa oświadczenie – pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń – że w dniu złożenia wniosku, w zakresie przedmiotowym wniosku, nie toczy się postępowanie podatkowe, kontrola podatkowa ani celno-skarbowa oraz że w tym zakresie sprawa nie została rozstrzygnięta

co do jej istoty w decyzji lub postanowieniu organu podatkowego.

Ustawą zmieniającą z dnia 27 listopada 2020 r. wprowadzono regulację uzupełniającą, że nie wydaje się WIS w zakresie przedmiotowym wniosku o wydanie WIS, który w dniu złożenia wniosku jest przedmiotem toczącego się postępowania podatkowego, kontroli podatkowej, kontroli celno-skarbowej albo gdy w tym zakresie sprawa została rozstrzygnięta co do jej istoty w decyzji lub postanowieniu organu podatkowego. W takim przypadku wydaje się postanowienie, na które służy zażalenie (art. 42b ust. 8a i 8b ustawy o VAT).

W przypadku zatem gdy zakres przedmiotowy wniosku pokrywa się z przedmiotem toczącego się postępowania lub sprawa została rozstrzygnięta w decyzji lub postanowieniu organu podatkowego) WIS nie będzie wydawana, co zostanie stwierdzone w stosownym postanowieniu organu wydającego WIS.

Zasady te będą mają również zastosowanie do postępowań o wydanie WIS wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy zmieniającej z 27 listopada 2020 r, tj. w odniesieniu do wniosków o wydanie WIS, które zostały złożone przed 1 stycznia 2021 r. (art. 7 tej ustawy).

Uwaga!

W przypadku złożenia fałszywego oświadczenia o tym, że wobec wnioskodawcy nie toczy się postępowanie podatkowe, kontrola podatkowa ani celno-skarbowa oraz że w tym zakresie sprawa nie została rozstrzygnięta co do jej istoty w decyzji lub postanowieniu organu podatkowego – otrzymana przez podatnika WIS nie zapewni mu wynikającej z przepisów ustawy o VAT ochrony (art. 42b ust. 3)

Jaki jest zakres ochrony WIS?

WIS nie tylko informuje podatników o stawce podatku VAT, którą powinni stosować przy sprzedaży towarów i świadczeniu usług – WIS jest również instrumentem o walorze ochronnym.

WIS wiąże organy podatkowe wobec podmiotów, dla których została wydana – w odniesieniu do towaru albo usługi, która jest jej przedmiotem (dotyczy to czynności dokonywanych po dniu, w którym WIS została doręczona) (art. 42c ust. 1 ustawy o VAT).

Oznacza to, że organ podatkowy nie będzie mógł kwestionować np. wysokości stawki podatkowej stosowanej przez podatnika w oparciu o uzyskaną WIS (oczywiście tylko wówczas, gdy towar albo usługa będzie tożsama z opisem zawartym w WIS).

W przypadku zmiany albo uchylecia WIS (patrz: część pt. „Czy WIS może ulec zmianie?”) podatnik, dla którego została ona wydana, będzie mógł zastosować się do wydanej dla niego WIS do końca okresu rozliczeniowego następującego po okresie rozliczeniowym, w którym doręczono zmianę albo uchYLENIE WIS, albo doręczono organowi podatkowemu odpis orzeczenia sądu administracyjnego uchylającego WIS ze stwierdzeniem jego prawomocności. W tym zakresie znajdzie odpowiednio zastosowanie ochrona taka jak w przypadku interpretacji indywidualnych wydawanych w trybie ustawy – Ordynacja podatkowa (art. 14k – 14m tej ustawy).

Decyzja o skorzystaniu z ochrony po zmianie WIS należy do podatnika, co oznacza, że po doręczeniu decyzji o zmianie WIS to podatnik decyduje, czy do końca okresu rozliczeniowego następującego po okresie rozliczeniowym, w którym doręczono zmianę stosuje stawkę podatku wynikającą z WIS przed jej zmianą czy też stawkę podatku wynikającą z nowej, zmienionej WIS.

Przykład:

- WIS została zmieniona w styczniu 2021 r. (zmiana doręczona podatnikowi w tym samym miesiącu) – podatnik rozliczający się miesięcznie będzie mógł stosować stawkę podatku wynikającą z WIS przed jej zmianą do końca lutego 2021 r.
- WIS została zmieniona w styczniu 2021 r. (zmiana doręczona podatnikowi w tym samym miesiącu) – podatnik rozliczający się kwartalnie będzie mógł stosować stawkę podatku wynikającą z WIS przed jej zmianą do końca czerwca 2021 r.

Z ochrony mogą również korzystać podatnicy inni niż adresaci WIS – na warunkach określonych w przepisach rozdziału 1a w dziale VIII ustawy o VAT (art. 42c ust. 3 pkt 1 ustawy o VAT).

WIS bowiem mogą posługiwać się również inni podatnicy do celów opodatkowania podatkiem VAT dokonywanych przez nich transakcji – pod warunkiem, że przedmiotem tych transakcji będą towary lub usługi tożsame z tymi, które są przedmiotem WIS.

W tym zakresie znajdzie odpowiednio zastosowanie ochrona taka jak w przypadku interpretacji indywidualnych wydawanych w trybie ustawy – Ordynacja podatkowa (art. 14k – 14m tej ustawy).

Uwaga! Opisana zasada znajduje również zastosowanie do klasyfikacji towaru według CN dokonanej w Wiążącej Informacji Akcyzowej (WIA) wydanej od 1 listopada 2019 r. dla podatnika lub innego podmiotu, której przedmiotem jest ten sam towar lub towar tożsamy pod każdym względem z towarem sprzedawanym, zaimportowanym lub też zakupionym wewnątrzspółnotowo przez innego niż adresat WIA podatnika lub inny podmiot. W takiej sytuacji stosując na potrzeby podatku VAT klasyfikację towaru według CN, wynikającą z WIA, wydanej dla podatnika lub innego podmiotu, można skorzystać z opisaney wyżej ochrony prawnej (art. 42c ust. 3 pkt 2 ustawy o VAT).

Uwaga! Jeżeli jednak przedmiot WIS stanowi element czynności będących przedmiotem decyzji wydanej w związku z wystąpieniem nadużycia prawa, o którym mowa w art. 5 ust. 5 ustawy o VAT, od 1 stycznia 2021 r. przepisu art. 42c (moc wiążąca WIS) nie stosuje się (art. 42ca wprowadzony ustawą zmieniającą z 27 listopada 2020 r.). Brak ochrony – zapewnianej w określonych przepisami art. 42c ustawy o VAT kształcie – dla podatnika będącego adresatem WIS oraz innych podmiotów korzystających z WIS – ma na celu zabezpieczenie interesu budżetu państwa przed ewentualnymi nadużyciami dokonywanymi przez nieuczciwych podatników, którzy mogą wykorzystywać WIS w transakcjach stanowiących nadużycie prawa, tj. w sytuacji, gdy towar lub usługa będąca przedmiotem WIS stanowią element czynności zdefiniowanych w art. 5 ust. 5 ustawy o VAT.

Podatnik zostanie pozbawiony ochrony wynikającej z WIS, wyłącznie w sytuacji, gdy z decyzji wydanej przez organ podatkowy będzie wynikało, że przedmiot WIS jest elementem transakcji, która została uznana za nadużycie prawa. Organy podatkowe są zatem zobowiązane do wykazania, że miało miejsce nadużycie prawa, a wydane przez nie w tym zakresie decyzje będą podlegać kontroli sądów administracyjnych. Zarówno w postępowaniu podatkowym, jak również przed sądami administracyjnymi, podatnik będzie miał pełną możliwość obrony swojego stanowiska.

Zasada ta będzie miała zastosowanie również do WIS wydanych przed dniem wejścia w życie ustawy zmieniającej z dnia 27 listopada 2020 r. tj. wydanych po dniu 1 listopada 2019 r. (art. 8 tej ustawy).

Czy WIS może wygasnąć?

Tak, WIS wygasa z mocy prawa w przypadku zmiany przepisów prawa podatkowego w zakresie podatku VAT odnoszących się do towaru albo usługi będących jej przedmiotem, w wyniku której WIS staje się niezgodna z tymi przepisami.

Wygaśnięcie WIS następuje z dniem wejścia w życie przepisów, w wyniku których WIS stała się z nimi niezgodna (art. 42h ust. 1 ustawy o VAT).

Czy WIS może ulec zmianie?

Tak, WIS może zostać zmieniona przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej lub Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej w następujących przypadkach (art. 42h ust. 2-4 ustawy o VAT):

1. Szef Krajowej Administracji Skarbowej z urzędu zmienia albo uchyla wydaną WIS, jeżeli stwierdzi jej nieprawidłowość, w tym w wyniku wystąpienia przesłanek, o których mowa w art. 240 § 1 Ordynacji podatkowej.
2. Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej z urzędu zmienia wydaną WIS, w przypadku gdy nie jest ona zgodna z przepisami prawa w wyniku:
  - a. przyjęcia zmiany w Nomenklaturze scalonej (CN);
  - b. przyjęcia przez Komisję Europejską środków w celu określenia klasyfikacji taryfowej towarów;
  - c. utraty zgodności z interpretacją Nomenklatury scalonej (CN) wynikającą z:
    - not wyjaśniających, o których mowa w art. 9 ust. 1 lit. a tiret drugie rozporządzenia Rady (EWG) nr 2658/87 z dnia 23 lipca 1987 r. w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej Taryfy Celnej,
    - wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej,
    - decyzji klasyfikacyjnych, opinii klasyfikacyjnych lub zmian not wyjaśniających do Nomenklatury Zharmonizowanego Systemu Oznaczania i Kodowania Towarów, przyjętej przez organizację ustanowioną na podstawie Konwencji o utworzeniu Rady Współpracy Celnej, sporządzonej w Brukseli dnia 15 grudnia 1950 r. (Dz. U. z 1978 r. poz. 43);
  - d. błędu wykładni lub niewłaściwej oceny co do zastosowania przepisu prawa materialnego.

Szef Krajowej Administracji Skarbowej może przejąć do dalszego prowadzenia, w drodze postanowienia, wszczęte przez Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej postępowanie w sprawie zmiany WIS.

Czy ochrona wynikająca z WIS ma ograniczenia czasowe?

Do 31 grudnia 2020 r. regulacje w zakresie WIS nie określały terminu jej ważności (wydane WIS mogły wygasnąć z mocy prawa w przypadku zmiany przepisów dotyczących VAT lub zostać uchylone bądź zmienione w określonych przypadkach, np. w związku ze zmianami przepisów dotyczących Nomenklatury scalonej (CN) lub ich interpretacji czy też w sytuacji stwierdzenia ich nieprawidłowości – art. 42h ustawy o VAT).

Zgodnie z dodaną ustawą zmieniającą z dnia 27 listopada 2020 r. art. 42ha ustawy o VAT WIS jest ważna przez okres 5 lat od dnia jej wydania. Taki sam okres ważności dotyczy decyzji Szefa Krajowej Administracji Skarbowej i Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej o zmianie WIS (wydawanych w przypadkach określonych w przepisach art. 42h ust. 2 lub 3, np. w przypadku stwierdzenia

nieprawidłowości WIS spowodowanej błędną wykładnią przepisów czy też niewłaściwą oceną co do zastosowania przepisu prawa materialnego).

Wprowadzenie okresu ważności WIS umożliwi podatnikom ponowne wystąpienie i otrzymanie decyzji WIS w tym samym zakresie (w odniesieniu do tego samego towaru), jednak z uwzględnieniem aktualnych uwarunkowań prawnych (które mogły zmienić się na przestrzeni 5 lat). Zmniejszy również ryzyko długotrwałego błędnego posługiwania się WIS, która wygasła z mocy prawa z powodu zmiany przepisów (co mogło zostać niezauważone przez podatnika).

Uwaga!

WIS wydane przed dniem wejścia w życie ustawy zmieniającej z dnia 27 listopada 2020 r., jak również decyzje o zmianie WIS wydane na podstawie art. 42h ust. 2 albo 3 ustawy o VAT, pozostają ważne przez okres 5 lat od dnia wejścia w życie ustawy zmieniającej z dnia 27 listopada 2020 r. (art. 9 tej ustawy), tj. do dnia 1 stycznia 2026 r.

Gdzie znaleźć wydane WIS?

WIS, wraz z wnioskami o ich wydanie, decyzje Szefa Krajowej Administracji Skarbowej o zmianie albo uchyleniu WIS oraz decyzje Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej o zmianie WIS, po usunięciu danych identyfikujących wnioskodawcę oraz danych objętych tajemnicą przedsiębiorstwa, są zamieszczane, bez zbędnej zwłoki, w Biuletynie Informacji Publicznej Krajowej Informacji Skarbowej (art. 42i ustawy o VAT).

Od kiedy można wystąpić o WIS?

Podatnicy mogą występować z wnioskiem o wydanie WIS już od **1 listopada 2019 r.**, przy czym WIS dotyczy stanu prawnego, który obowiązuje od **1 lipca 2020 r.** Od tego dnia bowiem są stosowane przepisy dotyczące nowej matrycy stawek VAT, której elementem jest system WIS (art. 7 ust. 3 ustawy nowelizującej z 9 sierpnia 2019 r. zmieniony art. 63 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. COVID-19).

W zakresie objętym WIS nie są wydawane interpretacje indywidualne (art. 14b § 1a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa) (patrz: część pt. "Czym się różni WIS od interpretacji indywidualnej?").

Od 1 listopada 2019 r. można również wystąpić o wydanie WIS **dotyczącej stanu prawnego, który obowiązuje od tego samego dnia (tj. 1 listopada 2019 r.)**, dotyczy to jednak wyłącznie towarów albo usług, wskazanych w art. 8 ust. 1 i 2 ustawy nowelizującej z 9 sierpnia 2019 r. zmienionym art. 63 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. COVID-19, tj.:

- **wydawnictw książkowych** (książki, broszury), nut, map – we wszystkich postaciach, tj. drukowanych, na nośnikach fizycznych (dyski, taśmy itd.) i dostarczanych drogą elektroniczną (tzw. e-booki),
- **wydawnictw prasowych** (gazety, dzienniki, czasopisma) – we wszystkich postaciach, tj. drukowanych, na nośnikach fizycznych (dyski, taśmy itd.) i dostarczanych drogą elektroniczną (tzw. e-prasa).

Kto wydaje WIS?

WIS są wydawane przez Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej.

Gdzie złożyć wniosek?

Wniosek można złożyć:

1. za pośrednictwem poczty na adres:

Krajowa Informacja Skarbowa
ul. Teodora Sixta 17
43-300 Bielsko-Biała

2. za pośrednictwem elektronicznej platformy usług administracji publicznej e-PUAP

a. na adres skrytki Krajowej Informacji Skarbowej: /KIS/wnioski lub

b. online - formularz WIS-W do wypełnienia online dostępny jest od 9 kwietnia 2020 r. pod adresem epuap.gov.pl/wps/portal w zakładkach:

- Katalog spraw->Podatki, opłaty, cła->Podatki->Wydanie Wiążącej Informacji Stawkowej (WIS-W)
- Katalog spraw->Podatki, opłaty, cła->Interpretacje podatkowe->Wydanie Wiążącej Informacji Stawkowej (WIS-W).

3. osobiście w siedzibie KIS

Czy za WIS jest pobierana opłata?

Wniosek o WIS na jeden towar lub usługę podlega opłacie 40 zł (art. 42d i 42e ustawy o VAT).

Jeżeli wniosek dotyczy świadczenia złożonego opłata jest ustalana jako iloczyn kwoty 40 zł oraz liczby towarów lub usług składających się na to świadczenie.

Przykład: Podatnik składa wniosek o wydanie WIS dla usługi – w jego ocenie mającej charakter usługi kompleksowej – składającej się z 3 usług.

Opłata za wniosek o wydanie WIS wynosi zatem: $40 \text{ zł} * 3 = 120 \text{ zł}$.

Wpłaty należy dokonać na rachunek bankowy Krajowej Informacji Skarbowej.

Nr rachunku to:

25 1010 1212 0064 6422 3100 0000 (w tytule należy wpisać „za wydanie WIS” oraz wskazać dane identyfikacyjne wnioskodawcy np. NIP/PESEL).

W przypadku, gdy do rozpatrzenia wniosku o wydanie WIS konieczne będzie dokonanie dodatkowych badań lub analiz wówczas Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej wezwie wnioskodawcę do uiszczenia opłaty z tego tytułu. Wysokość opłaty i termin jej uiszczenia będą określone w postanowieniu, na które przysługuje podatnikowi zażalenie.

Opłata za dodatkowe badania i analizy ma pokryć rzeczywiste koszty ich przeprowadzenia przez określone podmioty, którym Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej zleci ich wykonanie.

Na wezwanie Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej podatnik będzie zobowiązany do uiszczenia, w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania, zaliczki na pokrycie opłaty z tytułu dodatkowych badań lub analiz. W przypadku nieuiszczenia tej zaliczki we wskazanym terminie, wniosek o WIS zostanie pozostawiony bez rozpatrzenia – w tym zakresie zostanie wydane stosowne postanowienie, na które podatnikowi będzie przysługiwało zażalenie.

Opłaty za dodatkowe badania i analizy również powinny być wpłacane na ww. rachunek bankowy Krajowej Informacji Skarbowej.

W jakich sytuacjach wniesiona opłata za WIS będzie zwracana?

Opłata za wniosek o wydanie WIS podlega zwrotowi:

- w całości – w przypadku wycofania wniosku (w terminie 30 dni od dnia wycofania wniosku);
- w części przekraczającej należną wysokość – w przypadku uiszczenia jej w wysokości wyższej od należnej (w terminie 30 dni od dnia zakończenia postępowania w sprawie wydania WIS).

W przypadku, gdy kwota zaliczki wpłaconej w związku z koniecznością wykonania dodatkowych badań lub analiz będzie wyższa od należnej opłaty bądź gdy opłata okaże się nienależna, zwrot kwoty nienależnej nastąpi w terminie 30 dni od dnia zakończenia postępowania w sprawie wydania WIS.

Jaki jest termin wydania WIS?

WIS powinna zostać wydana w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące od daty wpływu wniosku (art. 42g ustawy o VAT).

Termin może ulec wydłużeniu, m.in. jeżeli konieczne okaże się uzupełnienie wniosku (np. o próbki towaru) lub konieczne będzie przeprowadzenie specjalistycznych badań lub analiz.

Czy jest urzędowy wzór wniosku o wydanie WIS?

Wzór wniosku o wydanie WIS jest załącznikiem do rozporządzenia Ministra Finansów, Inwestycji i Rozwoju z dnia 29 października 2019 r. w sprawie wzoru wniosku o wydanie wiążącej informacji stawkowej ([Dz. U. z 2019 r. poz. 2109](#)).

Uwaga! Na stronie Krajowej Informacji Skarbowej znajdziesz [interaktywny wniosek o wydanie WIS wraz z instrukcją jego wypełnienia](#).

Wniosek do wypełnienia online znajdziesz [na stronie ePUAP](#). Patrz część pt. „Gdzie złożyć wniosek”.

Co można dołączyć do wniosku?

Do wniosku można dołączyć wszelkie dokumenty odnoszące się do towaru albo usługi, w szczególności fotografie, plany, schematy, katalogi, atesty, instrukcje, informacje od producenta lub inne dostępne dokumenty umożliwiające organowi wydającemu WIS dokonanie właściwej klasyfikacji towaru albo usługi (art. 42b ust. 7 ustawy o VAT).

Do wniosku nie należy dołączać próbek towarów. Obowiązek dostarczenia próbek towaru odbywa się wyłącznie na wezwanie organu wydającego WIS, tj. tylko wtedy, kiedy okaże się to niezbędne dla dokonania prawidłowej klasyfikacji towaru (art. 42b ust. 8 ustawy o VAT).

Czy wniosek musi zawierać własne stanowisko, własną propozycję klasyfikacji?

Wniosek może zawierać własną propozycję klasyfikacji towaru albo usługi. Nie jest to jednak obowiązkowe. Wystarczy, że wnioskodawca wyczerpująco opíše przedmiot wniosku (towar, usługę albo świadczenie złożone).

Wnioskodawca ma jednak obowiązek wskazania klasyfikacji, według której mają być klasyfikowane towar lub usługa.

Organ wydający WIS nie jest jednak związany zaproponowaną klasyfikacją przez wnioskodawcę – po analizie zebranego materiału zaklasyfikuje przedmiot wniosku według odpowiedniej klasyfikacji i określi właściwą stawkę podatku.

Czym się różni WIS od interpretacji indywidualnej?

WIS wskazuje podatnikowi właściwą dla danego towaru albo usługi albo świadczenia złożonego stawkę podatku VAT w powiązaniu z właściwą klasyfikacją tego towaru albo usługi albo świadczenia złożonego według stosownej klasyfikacji.

W tym znaczeniu WIS jest instrumentem łączącym w pewnym zakresie cechy opinii klasyfikacyjnych (wydawanych dotychczas przez GUS) z interpretacjami indywidualnymi (wydawany w trybie ustawy – Ordynacja podatkowa).

WIS wskazuje prawidłową stawkę VAT dla towaru albo usługi albo świadczenia złożonego.

W zakresie objętym WIS nie są zatem wydawane interpretacje indywidualne w trybie ustawy – Ordynacja podatkowa.

W wielu przypadkach określenie prawidłowej stawki podatku dla towaru lub usługi wiąże się z wcześniejszym wyeliminowaniem możliwości zastosowania w danej sytuacji zwolnienia od podatku. Ponadto z wnioskiem o wydanie WIS może wystąpić podatnik korzystający ze zwolnienia podmiotowego, tj. zwolnienia, o którym mowa w art. 113 ust. 1 i 9 ustawy o VAT. Kwestie zwolnień od podatku nie są jednak przedmiotem WIS. WIS zawiera zastrzeżenie, że ustalona w niej stawka VAT ma zastosowanie wyłącznie w przypadku, w którym nie ma zastosowania zwolnienie z podatku VAT.

Przykład:

- dostawa budynku mieszkalnego jednorodzinne (sklasyfikowanego według PKOB w dziale 11) może być objęta zwolnieniem od podatku przy spełnieniu określonych w ustawie warunków, tj. gdy nie jest dokonywana w ramach pierwszego zasiedlenia lub przed nim lub pomiędzy pierwszym zasiedleniem a dostawą budynku, budowli lub ich części upłynął okres krótszy niż 2 lata. Gdy nie są spełnione warunki do zwolnienia, dostawa takiego budynku opodatkowana jest przy zastosowaniu właściwej stawki podatku VAT.

WIS będzie zawierała klasyfikację budynku według PKOB oraz stawkę podatku – nie będzie natomiast w ramach postępowania o wydanie WIS badana możliwość zastosowania zwolnienia od podatku. W zakresie możliwości zastosowania zwolnienia od podatku będzie można wystąpić o interpretację indywidualną.

- dostawa produktów rolnych – np. warzywa, owoce, zboża itd. dokonywana przez rolnika ryczałtowego objęta jest zwolnieniem od podatku (o ile pochodzą one z jego własnych upraw).

WIS będzie zawierała klasyfikację danego towaru (produktu rolnego) według CN oraz stawkę podatku – nie będzie natomiast w ramach postępowania o wydanie WIS badana możliwość zastosowania zwolnienia od podatku. W zakresie możliwości zastosowania zwolnienia od podatku będzie można wystąpić o interpretację indywidualną.

- wykonanie świadczenia złożonego, którego świadczeniem głównym jest usługa ubezpieczeniowa, która jest objęta zwolnieniem od podatku. WIS będzie zawierała jedynie klasyfikację tej usługi ubezpieczeniowej według PKWiU oraz stawkę podatku – nie będzie natomiast w ramach postępowania o wydanie WIS badana możliwość zastosowania zwolnienia od podatku. W zakresie możliwości zastosowania zwolnienia od podatku będzie można jednak wystąpić o interpretację indywidualną.

Więcej informacji – w szczegółowych wyjaśnieniach opublikowanych przez Krajową Informację Skarbową w komunikacie z 29 kwietnia 2021 r. pn. „Wiążąca informacja stawkowa (WIS) a interpretacja indywidualna – podstawowe różnice”, pod linkiem:

kis.gov.pl/zalatwianie-spraw/wiazaca-informacja-stawkowa-wis

Informacja archiwalna na temat okresu przejściowego (1 listopada 2019 r. - 30 czerwca 2020 r.)

Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 27 marca 2020 r. (Dz. U. poz. 556) zmieniono rozporządzenie w sprawie Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług (PKWiU).

Mocą tego rozporządzenia przedłużono stosowanie PKWiU 2008 do celów opodatkowania podatkiem VAT:

- do dnia 30 czerwca 2020 r., oraz
- do dnia 31 grudnia 2020 r. – jedynie w zakresie przypadków, o których mowa w art. 113 ust. 13 pkt 1 lit. f) i lit. g) ustawy o VAT, załączniku nr 15 do tej ustawy oraz w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 111 ust. 8 ustawy o VAT, czyli na potrzeby stosowania zwolnienia podmiotowego, mechanizmu podzielonej płatności (MPP) oraz ewidencjonowania sprzedaży przy zastosowaniu kas rejestrujących.

Powyższe oznacza, że w okresie do 30 czerwca 2020 r. nie były wydawane WIS dotyczące klasyfikowania towarów albo usług według obowiązującej wtedy PKWiU 2008 na potrzeby związane z określeniem stawki dla tych towarów lub usług.

W przypadku WIS wydanych w tym okresie dla wydawnictw książkowych, nut, map i wydawnictw prasowych, ochrona jest skuteczna w odniesieniu do tych czynności (dostaw towarów i świadczenia usług), które:

- zostały dokonane po dniu, w którym WIS została doręczona – w przypadku podatnika, dla którego została ona wydana (art. 8 ust. 3 ustawy nowelizującej z 9 sierpnia 2019 r. zmieniającej art. 63 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. COVID-19) lub
- w odniesieniu do tych czynności, które zostały dokonane po dniu zamieszczenia WIS w Biuletynie Informacji Publicznej Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej – w odniesieniu do innych podmiotów korzystających z WIS (art. 8 ust. 4 ustawy nowelizującej z 9 sierpnia 2019 r. zmieniającej art. 63 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. COVID-19).

System ryczałtowy dla rolników

Wprowadzone zmiany w zakresie systemu ryczałtowego dla rolników (art. 115–118 ustawy o VAT) dotyczą w istocie:

- rozszerzenia zakresu tego systemu,
- uproszczenia jego stosowania poprzez ujednoczenie pojęć stosowanych na potrzeby VAT oraz tych stosowanych na potrzeby podatku dochodowego (PIT) (ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych).

Do 30 czerwca 2020 r.:

Jeżeli rolnik ryczałtowy:

- sprzedawał produkty rolne pochodzące z jego własnej działalności rolniczej (wybrane towary wymienione w załączniku nr 2 do ustawy o VAT),
- sprzedawał towary wytworzone z własnych produktów rolnych (a więc wymienionych w załączniku nr 2 do ustawy) przy użyciu środków zwykle używanych w gospodarstwie rolnym, leśnym i rybackim,
- świadczył usługi rolnicze (wybrane usługi wymienione w załączniku nr 2 do ustawy).

czynności te były zwolnione od podatku (art. 43 ust. 1 pkt 3 ustawy o VAT).

Od 1 lipca 2020 r.

Zwolnione od podatku są:

1. **wszystkie** towary pochodzące z (będące efektem) działalności rolniczej rolnika ryczałtowego. Oznacza to rozszerzenie katalogu tych produktów na wszystko, co jest w stanie wyhodować i wyprodukować rolnik (a więc również wszelkiego rodzaju owoce, warzywa, orzechy egzotyczne, rośliny przyprawowe, ryby morskie),
2. produkty roślinne i zwierzęce przetworzone w sposób inny niż przemysłowy, z wyjątkiem:
  - przetworzonych produktów roślinnych i zwierzęcych uzyskanych w ramach działów specjalnych produkcji rolnej oraz
  - produktów opodatkowanych podatkiem akcyzowym (alkohole) (spełniających warunki określone w art. 20 ust. 1c–1e ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.).

System obejmuje przetworzone produkty roślinne i zwierzęce – pod warunkiem, że:

- przetwarzanie i sprzedaż to własna praca rolnika (bez pracy najemnej) – z wyjątkiem uboju zwierząt i obróbki mięsa, przemiału zbóż, tłoczenia oleju lub soku i sprzedaży podczas wystaw, festynów, targów i kiermaszów,
- ilość produktów pochodzących z własnej uprawy, hodowli lub chowu, użytych do produkcji stanowi co najmniej 50% produktu (z wyłączeniem wody),
- prowadzona jest stosowna ewidencja sprzedaży (prowadzą ją wyłącznie rolnicy sprzedający produkty przetworzone i wyłącznie na potrzeby tej sprzedaży – prowadzenie takiej ewidencji jest już obecnie jednym z warunków zwolnienia z podatku dochodowego). Nie ma potrzeby odrębnego prowadzenia ewidencji na potrzeby VAT.

W efekcie rozszerzony został katalog produktów rolnych **przykładowo** o następujące towary: orzeszki ziemne, kiwi, owoce tropikalne i podzwrotnikowe, rośliny wykorzystywane głównie w przemyśle perfumeryjnym, farmacji lub do celów owadobójczych, grzybobójczych i innych podobnych (m.in. bazylija pospolita, lipa, oregano *Origanum vulgare* (Lebiodka pospolita), mięta), ryby morskie, materiały roślinne w rodzaju stosowanych głównie do wyplatania, wyściełania, wypychania lub w farbowaniu lub garbowaniu (**przy założeniu, że pochodzą z własnej działalności rolnika ryczałtowego – dotychczasowy warunek**).